

REPUBLIKA HRVATSKA

MINISTARSTVO VANJSKIH POSLOVA I EUROPSKIH INTEGRACIJA

N A C R T

**PRIJEDLOG ZAKONA O RAZVOJNOJ SURADNJI
I HUMANITARNOJ POMOĆI INOZEMSTVU,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, studeni 2008.

PRIJEDLOG ZAKONA O RAZVOJNOJ SURADNJI I HUMANITARNOJ POMOĆI INOZEMSTVU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

1. Ocjena stanja i osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

U svjetlu približavanja Republike Hrvatske Europskoj uniji i euroatlantskim integracijama, ali i njezinog šireg pozicioniranja u međunarodnoj zajednici, javila se potreba za osmišljavanjem sustavne politike međunarodne razvojne suradnje kao jedne od odrednica hrvatske vanjske politike, te za stvaranjem odgovarajućeg zakonodavnog okvira. Razvijanje učinkovitog sustava međunarodne pomoći i razvojne suradnje jedan je od prioriteta u reformi Ujedinjenih naroda, ali i djelovanju mnogih organizacija (Europske unije) i pojedinih država (Velika Britanija, Norveška, Švedska, Japan, Nizozemska). Republika Hrvatska je nadalje, kao sudionik u oblikovanju temeljnih dokumenata Ujedinjenih naroda i drugih međunarodnih konvencija na tom području, spremna ostvarivati prihvaćene ciljeve međunarodne zajednice.

Republika Hrvatska je tek unatrag nekoliko godina započela svoju transformaciju iz zemlje primateljice pomoći u zemlju koja je davateljica pomoći i na međunarodnoj i na regionalnoj razini (primjerice dobrovoljna davanja Republike Hrvatske u fondove UN-a i druge dijelove sustava Ujedinjenih naroda). Svoju spremnost da aktivnije sudjeluje u procesu izgradnje mira u svijetu te ostvarivanju ciljeva Milenijske deklaracije Ujedinjenih naroda, Republika Hrvatska je odlučila potvrditi i povećanjem doprinosa za programe i aktivnosti Ujedinjenih naroda, koji će se sustavno povećavati za svaku sljedeću godinu.

Razvojna politika jedna je od komplementarnih državnih politika koje podrazumijevaju dobru umreženost i suradnju kako državnih institucija, tako i privatnog te nevladinog sektora. Sukladno tome, u rujnu 2006. godine Vlada Republike Hrvatske je osnovala Međuresornu radnu skupinu za ocjenu stanja i potrebu razvitka politike razvojne pomoći.

Prijedlogom zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu određuju se ciljevi, instrumenti, koordinacija, provedba te financiranje razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu koju pruža Republika Hrvatska.

Uzevši u obzir iskustva većine zemalja članica Europske unije, donesena je odluka o institucionalnom okviru humanitarne politike u odnosu na humanitarne politike Europskih

zajednica te je Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave iz veljače 2008. godine ("Narodne novine" broj 27/08), Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija postalo nadležno tijelo za provedbu humanitarne politike prema trećim zemljama.

2. Posljedice koje će proisteći donošenjem Zakona

Predloženim zakonom omogućit će se uspostava efikasnog sustava za pružanje službene razvojne pomoći koji uključuje sustavnu provedbu politike i bolju koordinaciju između tijela središnje državne uprave, lokalne samouprave i javnih institucija koje u okviru svoje nadležnosti sudjeluju u pružanju službene razvojne pomoći.

Također, usvajanjem ovog Zakona ispunjava se obveza iz pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, navedena u Nacionalnom programu Republike Hrvatske za pristupanje Europskoj uniji za 2008. godinu i u Akcijskom planu za zatvaranje poglavlja 30. Vanjski odnosi.

III. OCJENA POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovog Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno članku 161. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora predlaže se donošenje ovog Zakona po hitnom postupku, s obzirom na to da je riječ o usklađivanju s propisima Europske unije.

V. TEKST KONAČNOG PRIJEDLOGA ZAKONA O RAZVOJNOJ SURADNJI I HUMANITARNOJ POMOĆI INOZEMSTVU

Tekst prijedloga ovog Zakona dostavlja se u obliku Konačnog prijedloga Zakona o razvojnoj suradnji i humanitarnoj pomoći inozemstvu, s obrazloženjem.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O RAZVOJNOJ SURADNJI I HUMANITARNOJ POMOĆI INOZEMSTVU

I. OPĆE ODREDBE

Predmet Zakona

Članak 1.

Ovim Zakonom određuju se ciljevi, instrumenti, koordinacija, provedba te financiranje razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu koju pruža Republika Hrvatska.

Definicije osnovnih pojmova

Članak 2.

Pojmovi koji se rabe u ovom Zakonu imaju slijedeće značenje:

- „razvojna suradnja“ je tehnička suradnja, programska pomoć, zajednička ili izravna ulaganja, kreditna, financijska i izvozna podrška, sudjelovanje u mirovnim operacijama, humanitarna pomoć i doprinosi međunarodnim organizacijama;

- „razvojna pomoć“ je instrument razvojne suradnje, a uključuje pomoć u novcu i investicijama sa svrhom podrške razvoju slabije razvijenih zemalja te prevladavanja hitnih problema i njihovih posljedica;

- „službena razvojna pomoć“ su aktivnosti i mjere osmišljene za promicanje održivog razvoja u slabije razvijenim zemljama koje se financiraju iz proračunskih sredstava Republike Hrvatske, a koriste se u skladu s propisima Odbora za razvojnu pomoć (DAC) Organizacije za gospodarsku suradnju i razvoj (u daljnjem tekstu: Odbor za razvojnu pomoć OECD-a) o službenoj razvojnoj pomoći za pružanje bilateralne, trilateralne, multilateralne razvojne pomoći i humanitarne pomoći inozemstvu;

- „zemlja primateljica“ je zemlja koju je Odbor za razvojnu pomoć OECD-a uvrstio na popis zemalja kvalificiranih za primanje pomoći;

- „bilateralna službena razvojna pomoć“ je provedba razvojnih programa i razvojnih projekata u zemlji primateljici koje financira Republika Hrvatska;

- „trilateralna službena razvojna pomoć“ je sudjelovanje u provedbi razvojnih programa i razvojnih projekata koji se provode u zemlji primateljici a koje sufinancira Republika Hrvatska;

- „multilateralna službena razvojna pomoć“ su novčani prilozi koji se isplaćuju iz proračunskih ili drugih sredstava Republike Hrvatske međunarodnim organizacijama kojih je

Republika Hrvatska članica, uključujući Europsku uniju, a koji se prema pravilima Odbora za razvojnu pomoć OECD-a smatraju službenom razvojnom pomoći;

- „humanitarna pomoć inozemstvu“ su aktivnosti potpore, pomoći i zaštite s ciljem pomoći ljudima u trećim zemljama, naročito najranjivijim među njima, a prvenstveno onima u slabije razvijenim zemljama, žrtvama prirodnih katastrofa, žrtvama kriza izazvanih ljudskim djelovanjem, kao što su ratovi i izbijanje sukoba, ili žrtvama sličnih izvanrednih situacija ili okolnosti, bez obzira na rasnu, etničku, vjersku, spolnu i dobnu pripadnost, nacionalnost ili političko opredjeljenje žrtava a u skladu s potrebama i interesima žrtava.

Načela provedbe

Članak 3.

Načela na temelju kojih se provodi ovaj Zakon su načelo učinkovitosti, načelo transparentnosti i načelo komplementarnosti.

- „načelo učinkovitosti“ prema kojem će Republika Hrvatska na učinkovit način pružati službenu razvojnu pomoć, a koordinacija, vođenje i nadzor projekata razvojne pomoći bit će u skladu s načelima učinkovitosti pomoći iz Pariške deklaracije iz 2005.

- „načelo transparentnosti“ prema kojem će dodjela sredstava za projekte, programe i humanitarnu pomoć inozemstvu, kao i njihov nadzor, temeljiti na načelima dobrog upravljanja te će se provoditi u dogovoru s tijelima državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave, organizacijama civilnog društva, privatnim sektorom, akademskom zajednicom i drugim zainteresiranima.

- „načelo komplementarnosti/komparativnih prednosti“ prema kojem će Republika Hrvatska pružati razvojnu pomoć na područjima u kojima ima specifična znanja i iskustva koja mogu biti korisna za zemlju primateljicu te pridonijeti njezinom razvoju.

II. CILJEVI

Članak 4.

Na području razvojne suradnje i humanitarne pomoći inozemstvu Republika Hrvatska ima slijedeće ciljeve:

- ublažavanje siromaštva i gladi;
- promicanje održivog gospodarskog, društvenog i ekološkog razvoja;
- osiguravanje globalnog mira i sigurnosti, naročito putem unapređivanja institucija demokracije, vladavine prava, dobrog upravljanja te poštivanja ljudskih prava;
- promicanje opće dostupnosti obrazovanja;

- poboljšanje kvalitete osnovnih zdravstvenih usluga;
- promicanje gospodarske suradnje;
- pomoć u humanitarnim krizama.

III. AKTI KOJIMA SE UTVRĐUJE POLITIKA I PLANIRA SLUŽBENA RAZVOJNA POMOĆ

Članak 5.

Akti kojima se utvrđuje politika i planira službena razvojna pomoć su Nacionalna strategija razvojne suradnje Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Nacionalna strategija) i Provedbeni program Nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske (u daljnjem tekstu: Provedbeni program).

Članak 6.

Nacionalnu strategiju donosi Hrvatski sabor za razdoblje od pet godina te se njome utvrđuju sektorski, teritorijalni i drugi prioriteti bilateralne, trilateralne i multilateralne službene razvojne pomoći.

Članak 7.

Provedbeni program, koji je utemeljen na Nacionalnoj strategiji, donosi Vlada Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Vlada). Provedbenim programom utvrđuje se plan aktivnosti na području službene razvojne pomoći za odnosnu proračunsku godinu.

IV. KOORDINACIJA I MEĐURESORNA SURADNJA

Članak 8.

Ministarstvo nadležno za vanjske poslove (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) je koordinacijsko tijelo za međunarodnu razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu Republike Hrvatske te osigurava sljedeće:

- pripremu politike službene razvojne pomoći Republike Hrvatske, koordinaciju pripreme i koordinaciju provedbe službene razvojne pomoći;
- pripremu nacрта Nacionalne strategije i podnošenje iste Vladi;
- pripremu prijedloga Provedbenog programa i podnošenje istog Vladi;
- koordinaciju i usklađivanje službene hrvatske razvojne pomoći sa službenom razvojnom pomoći država članica Europske unije i službenom razvojnom pomoći Europske zajednice te ostalim državama;
- pripremu prijedloga Vladi za upućivanje humanitarne pomoći inozemstvu;
- prikupljanje statističkih podataka od drugih tijela središnje državne uprave, lokalne i područne (regionalne) samouprave i javnih institucija te pripremu sažetog statističkog izvješća o korištenju

sredstava za provedbu službene razvojne pomoći u skladu s pravilima Odbora za razvojnu pomoć OECD-a.

V. PROVEDBA

Članak 9.

Tijela središnje državne uprave, lokalne samouprave i javne institucije koje sudjeluju u opsegu svoje nadležnosti u provedbi službene razvojne pomoći:

- informirat će Ministarstvo o postupcima i napretku provedbe aktivnosti službene razvojne pomoći u polugodišnjim intervalima;
- dostavljat će statističke podatke o korištenju sredstava za pružanje službene razvojne pomoći u skladu s pravilima Odbora za razvojnu pomoć OECD-a i dostavljati ih Ministarstvu u tromjesečnim intervalima.

VI. FINANCIRANJE

Članak 10.

Bilateralna, trilateralna i multilateralna službena razvojna pomoć financira se u skladu s međunarodnim sporazumima koje je Republika Hrvatska potpisala i ratificirala.

Sredstva za provedbu službene razvojne pomoći osiguravaju se u Državnom proračunu Republike Hrvatske za svaku godinu u skladu s Nacionalnom strategijom i Provedbenim programom.

Izvješće o provedbi službene razvojne pomoći Vlada podnosi Hrvatskom saboru jednom godišnje.

VII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 11.

Ovaj Zakon stupa na snagu 1. siječnja 2009. godine.

Klasa:
Zagreb,

OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Odredba ovog članka regulira područja koja se uređuju Zakonom.

Članak 2.

Ovim člankom definiraju se osnovni pojmovi koji se upotrebljavaju u tekstu Zakona i to za razvojnu suradnju, razvojnu pomoć, službenu razvojnu pomoć, zemlju primateljicu, bilateralnu, trilateralnu i multilateralnu razvojnu suradnju kao i humanitarnu pomoć inozemstvu.

Članak 3.

U članku 3. se propisuju i pobliže objašnjavaju načela provedbe Zakona kao što su učinkovitost, transparentnost i komplementarnost/komparativne prednosti.

Članak 4.

Ovim člankom propisuju se ciljevi Republike Hrvatske na području koja se uređuju Zakonom.

Članak 5.

Ovaj članak propisuje akte kojima se utvrđuje politika i planira službena razvojna pomoć: Nacionalna strategija razvojne suradnje Republike Hrvatske i Provedbeni program nacionalne strategije razvojne suradnje Republike Hrvatske.

Članak 6.

Odredbom ovog članka dopunjuje se članak 5. te propisuje da Hrvatski sabor donosi Nacionalnu strategiju na razdoblje od pet godina.

Članak 7.

Odredbe ovog članka propisuju da Vlada donosi Provedbeni program za svaku proračunsku godinu.

Članak 8.

U ovom članku se za koordinacijsko tijelo za razvojnu suradnju i humanitarnu pomoć inozemstvu određuje Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija te se određuju zadaci Ministarstva.

Članak 9.

Odredbama ovoga članka obvezuju se tijela središnje državne uprave, lokalne samouprave i javne institucije na dostavu informacija Ministarstvu o postupcima i napretku provedbe aktivnosti službene razvojne pomoći kao i statističkih podataka.

Članak 10.

Ovim člankom određen je način financiranja službene razvojne pomoći te se propisuje obveza podnošenja Izvješća o provedbi službene razvojne pomoći Hrvatskom saboru jednom godišnje.

Članak 11.

Ovaj članak određuje dan stupanja na snagu ovog Zakona.